

Kaj Turunen ps ym.

Lakialoite laiksi yliopistolain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Itä-Suomen yliopiston hallitus on päättänyt Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksen (OKL) lakikauttamisesta. Yliopiston yksi tehtävä on toimia vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Koko Savonlinnan yritys-elämä ja asukkaat, kampuksen henkilökunta, OAJ, opiskelijajärjestöt, enemmistö eduskunnasta, Etelä-Savon maakunta sekä lukuisat muut tahot ovat olleet yliopistotasoisien opetuksen Savonlinnassa säilyttämisen kannalla. Yliopistotasoisien opetuksen säilyminen Savonlinnassa on merkittävä aluepoliittinen ratkaisu.

Kaakkois-Suomen alue on poikkeuksellinen Suomessa. Se sijaitsee kahden metropolialueen, Pietarin ja Helsingin, välissä. Väkimäärältään sen kolme maakuntaa (Etelä-Karjala, Etelä-Savo ja Kymenlaakso) muodostavat reilun puolen miljoonan väestön. Alueen kehittämisen kannalta sen keskeisiä toimijoita korkeakoulutussektorilla ovat Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Itä-Suomen yliopiston Savonlinnan kampus sekä alueella sijaitsevat ammattikorkeakoulut. Kaakkois-Suomen sisään jää keskeinen osa Suomen suurinta järvioluetta — Saimaata.

Savonlinnan opettajankoulutus ei ole päällekkäistä Joensuun kanssa, sillä Savonlinnassa on tyystin erilaiset profilaatiot. Kuopiossa ei vastaavaa koulutusta ole järjestetty. Savonlinnan tutkimuksen laaja-alaisuudesta kertovat tutkimusalueet, kuten oppimisympäristöjen ja luokkahuonevuorovaikutuksen tutkimus, integroiva taide- ja taitokasvatuksen tutkimus, metsäopetuksen tutkimus, varhaiskasvatuksen systeeminen tutkimus, kestävän kehityksen mukainen taloudellinen toiminta, ravitsemuskasvatus, hyvinvointi, käsityön pedagogiikka, matkailututkimus sekä monitieteinen pelitutkimus.

Savonlinnan yliopistollisen koulutuksen kehittämismahdollisuudet

1. Lastentarhanopettajakoulutuksen aloituspaikkoja voidaan lisätä helpottamaan valtakunnallista pulaa alan asiantuntijoista
 - pelkästään Helsingin seudulla tarvittaisiin välittömästi yli 500 uutta lastentarhanopettajaa
 - OKM:n tarvekartoituksessa vuoteen 2030 asti alan koulutusten aloituspaikkojen määrä tulisi nostaa nykyisestä (390) yli puolitoistakertaiseksi eli 600 aloituspaikkaan
 - vuoteen 2030 asti kantavalla rahoitussopimuksella Savonlinnan lastentarhanopettajien koulutuksen aloituspaikkamäärä voidaan nostaa 48:sta 96:een.
2. Maahanmuuttajalasten ja -perheiden parissa tehtävä toiminta voidaan laajentaa maahanmuuttajien kotoutumiseen johtavan koulutusmallin kehittämistyöksi

Lakialoite LA 31/2016 vp

- tällä hetkellä toisen polven ulkomaalaistaustaisista nuorista noin puolet on jäänyt pelkästään perusasteen opintojen varaan. Kotouttamisessa ei Suomessa ole onnistuttu, ei myöskään hyödyntämään maahanmuuttajien mukanaan tuomaa potentiaalia.
 - Savonlinnan opettajankoulutus tekee jo laaja-alaista yhteistyötä Suomen settlement-tiliiton omistaman Viittakivi Oy:n vastaanottokeskuksen kanssa. Kulttuurien välisiä raja-aitoja ylittävä toiminta perustuu opettajankoulutuksen taito- ja taideaineprofilointiin piirissä kehitettyihin toiminnallisiin menetelmiin.
 - Savonlinnan opettajankoulutus on edelläkävijä, joka voi olla luomassa kotouttamiseen uutta kansallista ja kansainvälistä mallia koulutuksen avulla. Myös tälle on kansallisesti ja kansainvälisesti kysyntää.
3. Savonlinnassa valmiina olevan infrastruktuurin varaan voidaan perustaa eri yliopistojen yhteinen kansainvälisen koulutusvientitoiminnan koulutuskeskus
- Savonlinnan opettajankoulutuksen henkilöstöön kuuluu tutkijoita, joilla on työkokemusta kansainvälisestä koulutustoiminnasta. Seudulla asuu edelleen myös vuonna 2009 lakkautetun Kansainvälisen viestinnän laitoksen (KVL) työntekijöitä.
 - Savonlinnan kampuksella on tyhjiillään Senaatti-kiinteistön omistamat KVL:n tilat, joissa koulutustoiminta voidaan toteuttaa
 - toimintaan voidaan integroida myös kansainvälisen opettajankoulutuksen maisteri- ja täydennyskoulutusohjelmien luominen
4. Koulutusvientitoiminnasta voidaan luoda samalla koulutuksen digitalisaation lippulaivan hanke perustaen se Savonlinnan normaalikoulussa aloitettuun ja kehitettyyn tablet-tietokoneopetuksen malliin
- Savonlinnan opettajankoulutuksessa on jo nyt eOppimiseen liittyvä professuuri ja muita vakansseja sekä alaan liittyviä tutkimushankkeita
 - Savonlinnan normaalikoulu on Suomen ensimmäinen yhtenäisen perusopetuksen koulu, jossa kaikki koulun oppilaat opiskelevat oppikirjojen sijaan henkilökohtaisten tablet-tietokoneiden avulla
 - Savonlinnan normaalikoulu on tarjolla Applen ADS-kouluksi ensimmäisenä Suomessa. Tämä status avaa laajat kansainväliset opettajien yhteistyöverkostot ja luo edellytykset mittavalle koulutusviennille.

Suomen viimeaikaisen korkeakoulupolitiikan tavoitteena on ollut nostaa korkeakoulujärjestelmäämme nykyistä lähemmäksi kansainvälistä huippua. Savonlinnan Itä-Suomen kampuksen muuttaminen itsenäiseksi yliopistoksi on Suomen kehittämisen kannalta keskeinen ja tärkeä kysymys.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki yliopistolain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 414/2012,
seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Yliopistoja ovat:

- 1) Helsingin yliopisto;
 - 2) Itä-Suomen yliopisto;
 - 3) Jyväskylän yliopisto;
 - 4) Lapin yliopisto;
 - 5) Oulun yliopisto;
 - 6) Tampereen yliopisto;
 - 7) Turun yliopisto;
 - 8) Vaasan yliopisto;
 - 9) Åbo Akademi;
 - 10) Lappeenrannan teknillinen yliopisto;
 - 11) Svenska handelshögskolan;
 - 12) Taideyliopisto;
 - 13) Aalto-yliopistona toimiva Aalto-korkeakoulusäätiö;
 - 14) Tampereen teknillisenä yliopistona toimiva TTY-säätiö;
 - 15) Savonlinnan yliopisto.
-

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 18.5.2016

Kaj Turunen ps
Hanna Kosonen kesk